

Emma Kari vihr

Kirjallinen kysymys turvapaikanhakijalasten oikeudesta varhaiskasvatukseen

Eduskunnan puhemiehelle

Suomessa lasten sivistyksellisten perusoikeuksien ansiosta lapset saavat taustoistaan riippumatta oppia, kasvaa ja kehittyä. Näin taataan se, että tässä maassa kenestä tahansa voi tulla mitä tahansa.

Laadukas varhaiskasvatus on yksi parhaimpia sijoituksia tulevaisuuteen, sillä se kaventaa lasten välisiä oppimiseroja jo varhaisessa vaiheessa ja ehkäisee syrjäytymistä. Jokaisella lapsella tulee olla oikeus varhaiskasvatukseen riippumatta vanhempien tilanteesta. Hallitus onkin tehnyt tärkeän päätöksen palauttaa subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen. Tämän oikeuden pitäisi kuitenkin koskea aidosti kaikkia Suomessa olevia lapsia, myös turvapaikanhakijoina Suomeen tulleita sekä paperittomia.

Suomessa kunnilla on velvollisuus järjestää esi- ja perusopetusta turvapaikanhakuvaiheessa oleville lapsille, mutta päivähoito-oikeus ei kuulu turvapaikanhakijoille. Tällaisen toiminnan järjestämisestä turvapaikanhakijalapsille ei ole kenelläkään virallisesti vastuuta, eikä lainsäädännössä erikseen säädetä turvapaikanhakijoiden oikeudesta varhaiskasvatukseen. Joissain kunnissa tai vastaanottokeskuksissa varhaiskasvatusta voidaan siis tarjota myös turvapaikanhakijoille, mutta monesti varhaiskasvatustoiminta ei tavoita vastaanottokeskuksissa asuvia turvapaikanhakijalapsia, saati paperittomia lapsia.

Lausunnossaan varhaiskasvatuslain muuttamisesta Lastensuojelun keskusliitto toteaa: "Uudessa varhaiskasvatuslaissa täsmennettiin kunnan velvollisuutta järjestää varhaiskasvatusta myös muulle kunnassa oleskelevalle lapselle (6.3 §). Kyseisen lainkohdan viittaus erityisiin syihin on kuitenkin väljä jättäen tulkinnanvaraa alle kouluikäisten turvapaikanhakijalasten oikeuteen saada varhaiskasvatusta. Tällä hetkellä toiminta on toimintatavoiltaan ja laadultaan vaihtelevaa. Lapsen oikeuksien sekä varhaiskasvatuslain sisäisen johdonmukaisuuden toteuttamiseksi turvapaikanhakijalasten oikeus varhaiskasvatukseen on kirjattava selkeästi lakiin."

Lapsella on YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen ja varhaiskasvatuslain mukaisesti oikeus varhaiskasvatukseen. Päivähoitoon pääsy on tärkeää erityisesti pitkittyneissä turvapaikkaprosesseissa paitsi lapsen sosiaalisen kehityksen ja oppimisen kannalta myös parhaimmillaan lasten ja perheiden mielenterveyden tukemisessa. Vastaavasti paperittomuuden ei pitäisi olla peruste jättää lasta varhaiskasvatuksen ulkopuolelle.

Kirjallinen kysymys KK 343/2019 vp

Vuoden 2018 alusta Suomeen on tullut joko yksin tai perheensä mukana yhteensä 1 656 lasta. Heistä vain osa kuuluu iältään varhaiskasvatuksen piiriin.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, jotta varmistetaan kaikkien Suomessa oleskelevien lasten pääsy varhaiskasvatukseen?

Helsingissä 22.11.2019

Emma Kari vihr